

„POKROK“ vychádza každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Testik Uh. Skalica (Szakoleza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Poprava žien v Anglicku.

Dve ženy ktoré vraždili odsúdené k smrti pro vazom.

V Anglicku už dávno bojuje sa za odstránenie trestu smrti. Deje sa tam následkom mravného úpadku širokých vrstiev ľudu, a strašne šíriaceho sa alkoholizmu mnoho zločinov, vražd.

Pijanstvo rozšírilo sa medzi ženami v takej miere, že súdy majú každým rokom viac a viac so ženskými provinilcami do čínenia. Soznam hriechov týchto nešťastníčiek je strašný, ani by človek neveril koľko zvrhlosti, zla a biedy prebýva v pyšnom „millionovom mestenad“ Temžou, v Londýne.

Zbojstvá, lúpežné vraždy, mordovanie detí sú na dennom poriadku. Ruka spravodlivosti občas odsúdi týchto vyvrhelov spoločnosti ľudskej, za smrť, odpláca smrťou, ale zlo samo, zkáza duše zostáva, nenapravuje sa. Náprava musela by byť základná, hlboká, prevratná. Kto odstráni biedu hmotnú, kto zruší alkoholizmus, kto navráti ľuďom vieru, vyhaslé svedomie? Navrat človečenstva ku Kristovi, jedine je vstave zrušiť šibenice, príšerný trest smrti.

Boj proti alkoholizmu.

Dňa 14, 15, 16, 17. tohoto mesiaca vydržoval sa antialkoholický kongress v meste Bremen v Nemecku.

Alkoholizmus je toľko ako obžerstvo, korheľstvo, nemierné požívanie liehových nápojov ako vína, piva, páleného atď.

Dokázaná vec je, že s moderným vzdelaním spolu aj alkoholizmus postupuje a nesmierne počet je tých, čo mu v obeť padajú.

V meste Bremen shromáždili sa opravdiví priatelia ľudu, aby sa poradili akým spôsobom, by sa dalo tejto morovej rane, ktorá so dňa na deň široké vrstvy ľudu zachvacuje, odpomôcť. Na shromážení tomto zastúpené boli všetky kultúrne národy v najväčšom počte: Nemci, Angličani, Švédci, Francúzi, aj naša uhorská vláda vyslala svojho zastupiteľa, ministraálneho radcu Szabó. Dr. Stein budapeštiansky lekár tiež držal reč, v ktorej hovoril, že u nás niet náklonnosti k alkoholizmu.

Pane doktore! veľmi slabo znáte naše pomery, veď hádam nikde tak nezúri mor obžerstva ako u nás v Uhorsku. Celé Hornie Uhorsko je alkoholizmu oddané; v trencianskej stolici sú osady, kde v nedelňu čas niet jedného striedlivého človeka, ba aj inteligencia naša je tiež presiakla s alkoholizmom. Alkoholizmus je tiež, čo odľudňuje naše horné kraje, ten vyhnal našich Malorusov za more, pod vlivom tohože vyšla naša stredná trieda na žobrackú palicu a rozmnožuje sa za úradami a štátnou službou dychtiaci proletariát.

Keď volakde, tak u nás tak ovládnul alkoholizmus, že celé osady na mizinu vyvádza. Jedno ale uznať musíme, že sa u nás temer nič nerobí proti alkoholizmu. Najnovšie vydal minister kultu a výučby nariadenie, dľa ktorého sa v obecných školách má začať bojovať proti alkoholizmu s prednáškami a s čítankami.

Len že to je ešte všetko málo. V boji tomto protialkoholickom sa musí spoločnosť sdrúžiť s vládou a tak jednotne pracovať.

Lebo všetky namáhania opravdivých ľuďomilov sú bezvýsledné, keď sa povolia na každých 30 krokov krčmy a alkoholické jaskyne; všetka práca je ničomná, keď sa výčepci povolujú ľuďom nesvedomitým a nespoľahlivým, ktorým len o svoj zisk ide.

Naša mienka je, že v tomto ohľade by mohlo a malo čo najviac kňazstvo a učiteľstvo pôsobiť. Ti by mali rozvinúť zástavu antialkoholickú, vydať heslo: Bojujme proti alkoholickému moru! Zakladajme spolky striedlivosti a sdržanlivosti a v prvom rade predchádzajme s dobrým príkladom sami.

Obžerstvo je medzi našim ľuďom hlboko zakorenené, v obeť mu padá tisíce a tisíce rodín a kresťanských majetkov. Ľudu môj čo bude z teba, keď tak ďalej pokračovať budeš?

Ponevác sa tu jedná o tvoju budúcnosť, o tvoj dobrobyt, o tvoj rodinný život a blaženosť, práve preto chceme sa čím častejšie s otázkou touto zaoberať, spôsob liečenia a nápravu podávať a neohrožene proti alkoholizmu bojovať.

Odporúčajte „Pokrok“ jedno číslo stojí 1 kr.

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy.)

— Zo Šaština, (Roľníkovi). V minulom čísle „Pokroku“ jeden náš „Roľník“ sa zaobera vôbec so šaštinským životom; zvláštnu pozornosť ale venuje spevu, tojest, žeby žiadúco bolo, keby aj v Šaštine, jako je už aj v mnohých obciach, bol spevácky sbor. Za toto vďačnosť a uznanie zasluži. Velice je to dobre, keď aj ľud sám uzná, že je zaoštalý, a žeby sa už veru mal raz aj učiť, nielen vždycky v starej ľahostajnosti zostávať.

Sú niektorí, ktorí ešte aj teraz hovoria: „Však ani my sme sa neučili, ani naši rodičia a boli sme živí, ani naše deti sa nemusia učiť, však nebudú z nich pravotári (fiškáli).“ No ale tuto zостаňme trocha stáť a rozmyšľajme, bárs aj o roľníkoch, keď sme už pri nich.

Není to ešte ani tak veľmi dávno a starší ľudia sa ešte dobre pamätajú na to, keď išiel oráč orať, — ešte s bývalým dreveným pluhom — musel si vziať so sebou plnú kapsu cvikov (drevených klinov) a sekeru. Toto zabudnúť obyčajne toľko znamenalo, jak vrátiť sa zpiatky domov bez toho, žeby bol rolu zoral. Lebo ten „drevený pluh“ veru často musel pobuchovať so sekerou, zvlášť keď bolo sucho. A keby teraz voľakto bol na toľko zaoštalý a zaumienil by si, že on veru len s tým „dreveným pluhom“ bude orať, však s nim aj jeho otcovia orávali a živí boli. Pýtam sa, či by ho každý rozumný človek neuznal za pošetilého a sprostého?

Podobne sme takto aj so všíľicím inším. Teda učiť sa a napredovať musíme, bárs aj nebudeme pravotári; lebo aj roľník a remeselník musí byť rozumný, aby mohol zo svojej práce ľahšie vyžiť. Alebo keď len voľakto nevie počovať, jaká je to už nehoda a mnoho razy škoda. O tejto pravde svedectvo najlepšie by vydali tí, ktorí boli už dost nešťastliví následky toho na seba zkúsiť. Je aj včul dost takých ľudí, ktorí veľmi dobre vedia využítkovať nevedomosť druhého, rozumie sa len ku svojmu dobrému. Učme sa teda, lebo je to potrebné. Čítajme dobré spisy a noviny. Podivajme sa aj na druhých, ktorí sa učia, a vidíme, že sa im lepšie vede jako tým, ktorí sú zaoštalí a neučení. Ponevác teraz není toľko času, jako v zime, tak teda v nedelu a vo sviatok aspoň jednu hodinu obetujeme na to, aby sme sa mohli jak hmotne tak i duchovne vzdelávať.

A teraz nasleduje spev. To je myslím pravda, že by sa tešili šaštinski a stražskí chlapi a dievčence, keby vedeli pekne spievať. Ale že by sa aj radi učili, to už veľmi nechcem veriť. Lebo však je u nás už spevácky sbor zariadený, ale ešte doteraz není úplný, není dost silný. Ešte chýba ale 10 spevákov, nuž a prečo neprídu sa učiť?

Bolo by potrebné ešte ale 5 chlapcov 12—15 ročných, a ale 5 starších 17—18 ročných a vyše, ktorí by sa ale aj chceli učiť. Dievčence do speváckeho sboru neprijmeme. Prečo? kto chce vedieť vďačne mu povieme. Jestli by sa, ale chceli aj dievčence učiť spievať aj tí môžu ba aj starší ľudia, ktorí by mali vôľu, ale len jednohlasne. Bolo by žiadúco, aby všetci vedeli pekne ale aj dobre spievať. Lebo medzi spevom je veľký rozdiel.

Teda ktorí chlapi majú vôľu sa učiť a majú príjemno-zvučný hlas, sú dobrého chovania to jest sú poriadni, nech pridú, vďačne ich vidíme. Aj šaštini keby prišli, lebo doteraz sú len 2 medzi 16-ti, ostatní sú strážania všetci.

Tí, ktorí doteraz chodia, veľmi usilovne sa učia. (Nech žijú!)

No ale badať, že sa už ľud prebúdzá k novému životu. A poznáva kde a jako si môže pomôcť. O tomto nechcem teraz slova šíriť. Však výsledok ročných účtov potravného a úverkového spolku skvelé svedectvo o tom podáva. Teda zjeme! O, áno zjeme! ale chceme aby všetci žili a napredovali so dňa na deň vždy viac a viac v dobrom. P.

— Senica, dňa 21. apríla. V pondelok dňa 20. apríla mala byť u nás assentírka koní. Hospodárov i z ďalších obcí v tom najosklivejšom počasi dohubovali a koniec bol ten, že slávna kommissia neprišla a naši okoliti gazdovia museli s neporiadenou domov. Je to nešetnosť na-

proti tomu obecnstvu, ktoré s toľkou hoto-
vosťou daňuje krajine peniaz a krev. Pán slúžny, ktorý si ešte aj nášho „Pokroku“ všima a radom tresce dôverníkov jeho, mal by i také veci na srdci nosiť. On dobre vedel, že je železničná premávka následkom poslednej metelice zastavená, mal sa tedy telegraficky prepýtať, či kommissia nepride a obciam zavčas dať vedieť, že sa oznámená assentírka nezadrží. Je to divný úradný poriadok! Takej bezohľadnosti si obecnstvo nezasluluje. A sama slávna kommissia mohla sdeliť, že nepride. — Je to zvlášť, že úradu naše všeobecný záujem tak málo na srdci nosia. Pokutovať amerických vystaňovalcov, jako by sa tým dala zaľajstrovat veľká rana na tele ľudu, prehánat tých, čo šíria slobodné tlačené slovo, ktoré ani im pravdu nezamlčí — tak predstavujú oni svoje povinnosti. Lepšie by bolo, keby urobili niečo v záujme zregulovania Starého Potoka, ktorý ničí senické a čáčovské pole, obzvlášť čáčovské pasienky, na ktoré i voda od Jablonice chodí. Tento nešťastný kus chotáru len preto tak trpí, že železničný násyp vodu, čo predtým na ľúky tiekla, stavuje a tak teče ona na role. Užitočnejšie by bolo, keby dbali viac na verejnú bezpečnosť. Minulý mesiac v krátkom čase vlámali sa zloději v Senici za jednu noc aj na dvoch miestach, na Korláte, v Hlbo-
kom do potravných spolkov. Prospešnejšie, keby neodhovárali našich čáčovanov od založenia potravného spolku, jako p. podslúžny Markovič to robil, ale im pri tom všemožne nápomocní boli. Tak sa to aspoň žiada od úprimných priateľov ľudu. Tí páni dobre vedia jaká veľká pomoc sa tým poskytuje zuboženým a kto ináč rozpráva, ten vedome luže. — Poznamenávame ešte, že nitriansky podžupán snížil 200 korunový pokutu, ktorú vymeral senický hlavný slúžny na Pavla Zicha, obyvateľa čáčovského preto, že udajne bez licencie predával „Pokrok“ na 20 korun. Zich stal sa obeťou pomsty notárovej. Dalej neapeloval chcúcej vyhnúť napnutosti a zaplatil 20 korun. Hovorí sa, že pri platení dával slúžnemu zlatý dvadsať korun-
ník. „Kde ste ho vzali?“ pýtal sa ho slúžny dr. Szále. Museli ste veľmi hrešiť, ináč by som si ho zamenil! Zich odpovedal: „Nehrešil p. veľkomožný, modlil som sa s P. Ježišom.“ „A jak?“ pýtal sa zvedavý slúžny. „Bože odpusť im, lebo nevedia čo robia.“ A slúžny zamenil peniaz za bankovky a prepustil Zicha.

— Prešporok. 15. apríla. Jos. Horvát, nad učiteľ kat. škôl, navrhuje mestskej rade, by bývalý „ústav hluchonemých“ z novu v život uviedla. Tento ústav pred 30 rokmi, pre rôzne, neprávne okolienosti, miesto ho zdokonaľit a zväčšiť, by tam nešťastlivé dietky strovu a vyučovanie našly a k povedomiu človeka prišli, sa zatvoril, avšak v tej nádeji, že onedlho znovu sa otvorí a hľa jeho vzkriesenie už tak dlho trvá. Dľa statistiky je v krajine prez 6000 tak nešťastlivých dietok a ani polovička nemôže sa ich v jestvujúcich ústavoch umiestniť. Preto horemenovaný, žiada, by mesto ten ústav znovu otvorilo, tým viac lebo na to je 62-000 korunový fond, ktorý ústavu ročne 2100 kor. nápomocný bude a dačo nech mesto i štát pridá. Mesto, do povahy vezmúc morálny a humanný úspech, tak malý výdavok by malo, že to ani za reč nestojí. Lebo dajme že 300 dietok je v ústave a každé len 900 k. ztroví, to robí 30.000 kor. ročne. Na šaty tiež sa jeden lebo dva tisíce vydajú. I učitelia tovar si budú tu kupovať, čo tiež asi 30-000 kor. urobí a týchto 120-000 i viac kor. v meste ostanú, kdežto mesto v najhoršom páde 6—8 tisíc kor. výdavku by malo.

Minulú nedelu Teodor Brolly, tunajší meštanosta, ako predseda družstva prešporokých umelcov maliarstva a socharstva, zahájil a otvoril výstavku obrazov a podobných prác, ktorých tu je počtom 273. Z Peštbudína vystavili: Kor. Španik, Ľud. Bruck, G. Kelety, Jur. Kocsis, B. Magyar a K. Rónai. — Z tunajších: Ľud. Pitthardt, Ed. Majsch, G. Modrovich, M. Stankovits, sl. Anna Adler, sl. Ilka Tretelský, dr. Ed. Mergl, staviteľ Meltzer, Ľud. Jamitzky a iní mnohí. Výstavka je na stolícnom dome a potrvá až do 3. mája. Vstupné 40 hal. Budúce pošlem Vám o nej obšírnejšiu zpravu.

Ľud. O. Nický.

— Nádaš. Kalendár od Škaredej—Stredy. 7. apríla vysla slavná deputácia z niektorých členov školskej stolice, — jeden aj mal nové gate — obecných úradníkov a náš Tomáš (odkedy je tento v úrade?) nádaš bol! (najviac v šenku), k vp. farárovi s tou poníženou pros-

bou, aby nedovolil mládeži „Kat. kruhu“ hrať divadelný kusok „Škriatok“ vo škole. Vodcovia deputácie boli: nádašský mladý p. učiteľ a rychtár, odvolávali sa na to, že sa lavice lámu, okná vybijajú pre tieto divadelné hry, a že mladý p. učiteľ pre próby nemôže spávať. No už bolo aj viacej hier vo škole a lavice sú také jako byly, len pre veľké množstvo ľudu jedna tabuľka bola vytisknutá, no ale tú nikto tak nevyrazil jako byly na šenku, a že mladý p. učiteľ nemôže pre próby spať, o tom nevieme, lebo jakživ dokiaľ sa mládež učila, doma ho nebolo. Na takúto hlúpu reč vp. farár odpovedal: „Keď sa stane škoda, vynahradí sa; ale hry prekážat nebudem, lebo to je k vzdelávaniu a k poučeniu občanom“. Na to rychtár odpovedal: „No keď Vaša veľkomožnosť není proti tomu, ani my nedbáme.“

Páni tatkovia, ktorí ste chceli prekaziť divadelné predstavenia (odvolávajúc sa na žalostný príbeh D. Krupanov) prevedené od vašich synov a dcier, niečo vám odkazujeme vo verejnosti. To je pekne že sa staráte o to, aby v obci škoda sa nečinila. My však vám teraz ukážeme tie mnohé a veľké mravné i hmotné škody čo sa u nás robia.

(Pokračovanie.)

— Z Halmeša: Na veľký štvrtok odpodludnia bola u nás voľba obecného predstavenstva, ktorá k potešeniu všetkých, za všeobecné dobro zaujatých dobre vypadla. Vyvolili sme si za rychtára: Petra Šatura, ktorého sme si sami žiadali, lebo je statočný, pravdomilovný muž; za podrychtára Michala Rovenský, za prisazných Jozefa Šatura a z milosrdenstva i zarmúteného starého rychtára. Deň pred tým dodal náš Jakes macky a odbavoval pri nich na konto starého rychtára veselie, pri tom podnapití, nekárani šarani z nepokojovali svätópôstnú noc divým šarvátom a výkrikmi „Ilijen“ na starého rychtára. To bol židovský návod, ale nič im nepomáhal, prepadli špatne aj s jejich kandidátom, starým rychtárom. Tak sa chvala Bohu už i u nás rozodníva a začíname poznávať dobré a zlé pri poriadkoch spoločenských. Daj Bože, aby sme sa dožili i činného dňa! Sláva našim spolkárom za ich svorné jednanie!

— žihadlo.

— Veľké Leváry. Ctený pane redaktor! Už dávno chystal som sa, že sdelím vám aj z našej obce volačo, včul keď nedávno zjavil sa dopis v „Pokroku“ aj od nás, musím odpovedať.

Dopisovatelia: Janko a Palko neblížujú mládencom z habánskeho dvora, neviem či vedia sa rozpamätať, keď náš horlivý p. dekan otvoril spolok mládeže, jako to bolo? To viete predsa jako tam habánski mládenci za ich statočné chovanie pochodili, jestli neviete môže vám to pán M. B. mladší povedať, lebo on bol vtedy tým kapelmajstrom. Jako si môžu teda včul habánski mládenci trúfat medzi vás vsúpiť, keď vedia, že ich nenávidíte (nepovedám, že všetci ale veľká čiastka).

U nás je to už taká obyčaj, habán, to je habán, ten je z habánskeho dvora, ale žiaden z vás význam slova „habán“ nezná. Není medzi námi lásky a v tom je chyba. Nenávisť nás nespoji nikdy. (Nedôvera medzi Slovákmi a Habánmi je tak stará, jako sú Habáni. Mládež mala by sa usilovať z jednej i druhej strany odstrániť predsudky a Habáni by nemali pestovať stavovskú pýchu. Dnes sme všetci rovní, privilegia prestaly, rovné tarchy, rovné práva. Dnes čo dobrého robí sa zo Slováka, to platí aj Habanom. Lásky a vzdelanosť odstránia storočnú vzájemnú zášť a čas zahľadí nenávisť a závisť, ovšem musíte k tomu všetci spoločne pracovať a nápravu úprimne chcieť.) Red.

— Smolinské. Mali sme tu Vzkriesenie, jakého ani najstarší z ľudu nepamätajú. Co je naša obec založená, zástavy a sviece nosievali vždy mládenci; toho roku oboje niesli ženáci. To je veľká hanba pre nás mládencom, jakých je nás tu na 40. To že mala byť pokuta, lebo že my mládenci hulákame večer po ulici a že preto sme aj s kazateľnicou za neporiadnych boli vykričani. Tu sa uctivé pýtam pána farára: prečo nám nezaložia „čitaci spolok“, jaké po druhých obciach sú pozakladané? my mládenci by sme sa tomu tešili! to očakávame, aby sme sa mali kde poučať a vzdelávať.

Jedon mládenec.

— **Z Brém od mora.** Ctený pane redaktor! Prosím o uverejnenie mojich pár riadkov. Cestujem do Ameriky a zkusil som všeličo, preto dávam mojim rodákom nasledujúcu „výstrahu“. Kto chce cestovať do Ameriky, nech je ten, alebo ten, nech dá svätý pokoj Misslerovým agentom, lebo to sú veľkí švindleri, ti len na to číhajú, aby mohli od ľudí peniaze dostať a viac sa o človeka nestarajú. Konečne človeka vozenú na nejakú loď, kde ľudí za veľké peniaze aj hladom trápia. Zkusil som a dávam každému tú radu, nech dá Misslerovi židovi pokoj.
Im. Novotný, z Hor. Orešan.

— **Unín.** Keď v našej opustenej dedine nikoho nemáme čoby pre noviny niečo napísal, preto smelosť si beriem ja do mojej sedliackej tvrdej ruky pero chytiť a jedno-druhé Vám napísať. Nemám času ani ako vyčítate schopnosti do novin písať a preto Vás prosím, aby ste dľa vášho dobrozdania z tohoto niečo vybrali a v „Pokroku“ uverejnili.

Z veľkým namáhaním a pomocou ba obeťavosťou pp. skalčanov založili sme si horko ťažko potravný spolok, ktorý už niektorí, a to sice kresťania z pomsty zničiť všemožne sa usilujú. — Keď sa o jeho zničenie naši židia starajú, to im ani za zlé nemáme, lebo týmto ide o jejich mastný chlieb, ale s týmto sa spojím a od nich ešte zúrivejším škodcom byť kresťan, ktorého mravnou povinnosťou je v prvom rade kresťanské spolky podporovať — je haňbou na celé kresťanstvo . . .

Ze máme základnú príčinu takto písať, nech slúži za príklad len toto: Človek ten pred viacej obyvateľmi susednej obci tvrdil, že v našom potr. spolku sa veľké klamstvá dejú, že niektorá za jednu korunu dostane celú nošu, kdežto iná za tú, že skoro nič nedostane. — Našich ale občanov, zvlášte mladé ženičky pod všelijakými inakšími titulami, ktoré tu písať nechcem, k tomu má, že by si svoje účasti nazpät vzali a viac do spolku nechodili. — Len v záujme pravdy som sa odhodlal toto písať a spolu účastinárov upozorniť, žeby týmto a podobným zlostným rečiam neverili. Sú to pre svoju neznašanlivosť a upodzrievanie všetkým nám dobre známí ľudia a preto úfam, že jejich reči ani do povahy nevezmete.

Vyzývam všetkých členov aj nečlenov, keď by niečo podozrivého pri spolku zbadali, nech to bez ostýchania hneď spolkovému výboru oznámia a tento bez odkladu musí vec preskúmať a do poriadku priviesť. — Viac očí viac vidí. — Keď sa všetci o spolok starat budeme a každú neriadnosť zbadanú odkryjeme a do patričnej kolaje uvedeme, lude náš spolok kvitnúť. — Teda vieme všetci, že máme nepriateľov mnoho, ktorí s mravenčou usilovnosťou snažia nášmu spolku hrob vykopať a tam ho na večný odpočinok uložiť, čo ale Boh nedopustí, keď sa sami oň bedlive starat budeme. Nie ale tak jako minule jeden náš výborník, ktorý jedúc z Holiča prázdný, nechcel nám z dráhy niečo tovaru vziať, kdežto židovi ochotne doviezol. Hja, bál sa, žeby sa naňho hneval a žeby mu z tej dobrej čertoviny nenalial.

Kupujte v „Potravnom spolku“!!!

Drobné zprávy.

— **Skalica.** Tohto týždňa mali sme v Skalici maďarskú kočujúcu divadelnú spoločnosť. Sobrali denne 3—4 zl. Pri konci týždňa na jejích oznamoch čítali sme nasledujúce: „Nagy-érdemű közönség miután itt létünk alatt oly mostoha pártfogásban részesülünk, hogy még a napi költségekünk nines fedezve kérjük becses támogatásokat hogy adósák hátra hagyása nélkül távozhassunk e nemes város falai közül.“

Velactené obecensťo, ponevác za našeho pobytu v tomto meste tak macošsky sme podporovaní, že ani denné výdavky nemôžeme zakryť, preto prosíme o ct. priazeň, aby sme mohli odísť bez dlhov z tohoto slavného (?) mesta.

— Dňa 21. apríla vypočítali boli nasledujúci oznámení u slúžbovského úradu v Senici, za „Pokrok“: Jan Tatliak, kupec v Senici, Michal Tomeček, farár v Dojči, J. Petrás kupec a ro. nik v Smolinsku a iní. Hor. udaní traja doznali, že na jejích mená skutočne chodí „Pokrok“; vypočítanie trvalo až do poludnia, preto výrok vynesený bude iste písomne v pár dňoch; výsledok sdeliť nezameškáme.

— **Zo Štepanova.** Naše spolky pod vedením nášho pána farára dobre idú, ba prekvitajú. Taký usilovný a horlivý kňaz je pravým pozhnaním pre náš opustený ľud,

my sediaci sa čudujeme, jako to môžu všetko zastať. Ráno do kostola, potom do školy, po poludni zas do školy, potom do potravného, iný deň zas do úverkového spolku a tak sa to opakuje každý deň. Preto aj vážime si nášho pána farára a nedbáme nič na utrhačné jazyky. My si ich nedáme lebo vieme, že ani oni nás nedajú! . . .
P . . . ák

— **Ozvena z Holiča.** Pán dopisovateľ vynáša chyby spevákov, to nemal robiť, nevynášajme svoje chyby, ale hľadme ich napraviť. Stala sa chyba, ale má svoje príčiny a tie treba uvážiť, ale nie hneď kričať do sveta, aby sa nám židia smiali, „vaši speváci urobili škandál“. Židia keď sa v synagoge aj vypolickujú, o tom nevie nik a my hneď so všetkým na bubon, aby sa naša mládež ešte viacej roztrhala nežli je. Ľud je ľuďko k niečomu dobrému priťahnúť, preto nesmie sa odstrašovať. Čtime si svoje a vážme seba.
Spevák.

— **Z Petra** (z Bárského) sme dostali túto novinku vo veršoch:

Dvanásť hodina smutno už bije ten starý rychtár na svadbe pije.
Na troch chudobných, ktorí tam prišli, zakričí Ignáč ako pán pyšný.
Palicou na nich dobre im dajte, Rozboro hurá len im vypalte.
Utekali k doktorovi a dali sa prezerat a doktor dal hneď Ignáčka zavolat.
Ty starý rychtáru nebudeš panovať musel ti pán notár peniaze požičať.
Zaplatil pokutu 30 korún nových a na stráž postavil päťdesiat chlapov hodných.
Prešla mu svákoľnosť a potratil guráž domov pod palicami viedla ho čestná stráž.
Z Petra.

— „Stryža zpod Hája“ v Smoleniciach. Prvé predstavenie vypadlo aj vzdor špatnému počasiu znamenite. Len viacej života prajem hercom, veď celý kus vzatý je zo života. V sobotu a v nedeľu to pojde este lepšie. Čujeme, že budeme mať i cudzích hostov.
(Mnoho zdrav. Red.)

— **Obeť alkoholizmu.** Jozef Budovič, išiel dňa 17. apríla zo Gbelov do Holiča, pálenka uložila ho napitého do priekopy, kde do rána zmrznuť.

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

Priam podobný chrobáček ničiaci kvet je i Anthonomus cinctus alebo = píri, ponevác tento iba hruškový kvet kazi. Zakaľ Anth. pomorum len jedno kvietko zničí, táto pliaga pokazi celú bukretu kvetovú, ponevác on ničí pupček kvetový, kým ešte tento sa ani nevyvinul, odtiaľ i jeho meno: „rügylikasztó bogár“. Na jar zbadáme totiž, že zakaľ neporušené kvetové pupence pekne sa otvárajú, zatiaľ napadnuté nabotňajú sice ale i hneď usychujú. Keď taký pupenec otvorím, najdem priam takého červíčka ako na kvete jablonošom. To sa stane do prostred apríla. Koncom apríla už je z neho zakuklená pupa a začiatkom mája už hotový chrobák, ktorý je priam taký ako na jablonošach.

I tento cez leto spí za kôrou pňa s tým rozdielom, že tento už v októbri sa prebudí a napadne pupky nasadené na kvet. Dlhým svým rypákom prevrtá očko — (pupček) a do každého prevrtaného pustí po jednom vajčku. Jestli

to sniesol ešte dost skoro, červíček vyľahne sa ešte v jaseň, ak neskôr, to len až k jary a tito potom ničia zárod kvetový. Ochrana proti tomu je tá istá, ako pri jablonošom, tým rozdielom, že kým pri jablonošom maz upotrebíme v pol marci, proti tomuto musíme sa chrániť tak asi v júni — júli. A ztrásanie chrobáčkov tohoto druhu deje sa v septembri a októbri. Ani ztrásanie ani maz neosoží úplne, ak nebrania sa susedia všetci. Lebo i od susedov môže prísť pliaga, teda i tu sa musíme brániť spoločnými silami, jako pri chrústoch a húseniciach.

V zmienenej knižke Jablonovského tieto zmeny chrobáčika sú v riadnej veľkosti i zväčšené vyobrazené a v prirodzenej farbe, že človek môže ho ľahko poznať.
— ek.

Čo nového vo svete.

Ruský konsul v Mitrovici Ščerbin a, ktorého poranil albánc Ibrahim, zomrel. Smrť Ščerbinova veľmo naštránila sultána a turecké kruhy, lebo sa báli že Rusko aby sa pomstilo vypovie Turecku vojnu, no to sa doteraz nestalo a snáď ani nestane, jestli nejaké nepredvídané príhody zamiešanie sa Ruska a Rakúsko-Uhorska nevyvolajú. Proti Albáncom poslali Turci mnoho vojska aby ich skrotili. Macedonské čaty množia sa každým dňom a na pravoslavné sviatky veľkonočné 19. apríla chystá sa všeobecné povstanie po celej Macedonii. Najnovšie žiada Rusko od Turecka za konsula Ščerbinu 1 mill tur. lír, náhradu pre jeho rodinu.

V Carihrade sa hovori, že tam najbližšie bude „bartolomejská noc“ v ktorej vyvraždia všetkých Bulharov a kresťanov. Strach je tam všeobecný, aj europejski vyslanci sa chcú za mesto vysťahovať.

Ibrahima albanea, ktorý strelil na Ščerbinu odsúdili Turci na 15 rokov nutenej práce. Ale s týmto rozsudkom nie su Rusi spokojní a žiadajú smrť Ibrahima. Čím teplejšie bude viacej bliži sa nebezpečie z Balkanského kotla v ktorom to vrie, šumi tak, jako nikdy posiaľ.

Oznam.

— „Mor-Sv.-Janského gazd. potr. spolku“ na dňa 26. b. m. svolané valné shromaždenie — z dôležitej príčiny — sa na **3. mája b. r.** v tých istých miestnostiach a s tým istým programom — odkladá. — Záverečné účty v spolkovkej miestnosti ku prehliadnutiu vyvesené sú.

Výbor.

— **Brocko.** V záležitosti rychtárskej voľby podaná apellácia mala ten účinnok, že správny výbor nitranský nariadil vyšetrovanie, ktoré prevede sa dňa 4. mája. — Minulú nedeľu mala byť muzika s tancom u Gutmana; mládež vyzostala celkom. Povolenie na muziku môže si šerár dať do rámu za obrázok na pamiatku.

— **Počasie** teplejšie, miestami dážd.

— **Dopisovateľom.** Prosíme o krátke dopisy.

Prešporčan: Stanovy zadajte mestskému kapitánovi v 3 exemplároch. Na zápisnicu 1 kor. kolok, na každý hárok stanov 30 hal. kolok.

PÁNI HOSPODÁRI!

Netreba vám viacej hospodárske stroje z cudziny alebo od firmen nám nepriateľských drahsie kupovať, lebo moje výrobky dosiahly značnej dokonalosti. Odporúčam svoje najnovšie:

Mlátačky s oceľovými guľicovými ložiskami, ktoré idú o polovicu ľahšie, než ktorékoľvek iné.

Žentúro dlanajnovších modellov. Zlepšené rajtáre. Výborné sečkovice amerického a anglického systému. Triery. Struhadlá na burgiinu. Srotovníky na zno. Stroje na siatie. Pluhy a brány. Stroje na rezanie kapusty. Mačkadlá na syr, borievky a hlinu. Železné mangle na prádo, decimálne váhy a stroje na lámánie stromovej kôry pre garbiarov.

☛ Cenniky zašlem na žiadost zdarma a franco.

MICHAL TRESKOŇ, fabrikant hospodárskych strojov V BYTČI (Nagy Bittse.)

Kováčske nástroje

a vôbec všetko náradie ku dobre za-
riadenej kováčskej dielni potrebné,
nové, dobré, zachovalé.

Je na predaj

u Jána Trnky v Prietrži,
pp. Vrádišť, N. st.

„Potravný Spolok“ v SKALICI

objednáva a má na predaj

V Á P N O

a

UMELÉ HNOJIVA

tak tiež k jarnému obdobiu

S E M E N Á

čatelinové, bylinové, kvetné všet-
kých druhov, atď.

Jozef Lidl Brno, Morava

Orelská ulice číslo 7.

Prísazný znalec c. k. zemského súdu.

Prvá česká továrna výroba hudobných nástrojov.

VELKOSKLAD:

pian, pianin a harmonii zo všetkých prednej-
ších tovární českých i cudzozemských.

Hudobné nástroje

pre hudobné sbory, kostoly, divadlá v naj-
väčšom vybere a najnižších cenách.

Cenník na požiadanie zdarma

Vývoz do všetkých dielov sveta.

Každá sporivá gazdina

používa

KOLINSKEJ

Kávovej Prísady SO SOKOLOM

a docieľy tým výdatnej, chutnej a pekne
zbarvenej kávy.

Továrny: v Kolíne a v Prostejove. (Morava.)

JEDEN DOM

na hlavnej silnici vo Veľkých Levároch,
ktorý je spojený s obchodom so smiešaným zbo-
žím, pre chorobu majiteľa

Je lacno na predaj.

Bližšiu zpravu podá:

Ferd. Martinek vo Veľ. Levároch.

Mydlo „Palacký“

je nejlepší český vý-
robek.

Práca ľahká
účinnok prekvapujúci!

Prádlo biele ako sníh!

Ján Vilímek,

továrň na mydla v LIPNÍKU,
nad Bečvou. (Morava.)

Ve prospech Ústředni Matice školské.

Humpolecké súkna

a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a have-
lody, z čistej ovčej vlny v ľavých cenách odporu-
čuje:

KAREL KOCIAN,
súkenický a prvý zasielateľský obchod
v Humpolci. 35

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové,

stearinové hladké i krásené,

stĺpky, sviečky obetné a
stromkové,

sviečky stearinové a parafínové tabulové,

vozové lampášové,

všetky druhy voskového zbožia,

tiež perník struhací,

a jemný zákuskový,

doporučuje najodbornejší závod kontinentu, firmy:

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové
zbožie a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vysvedčenie: z L'ublanc, Maria Cell, MI.
Boleslav, Paríž, Dojenu Côte d'Or, Litomerice,
Praha atď.

Kávu

Ziadajte v potravných spolkoch a u
krest. obchodnikov.

len od známej krest. firmy

B. ROSENKRANC

V PRAHE.

priamy dovoz zo zámorských krajov naj-
lepších a jemnohutných druhov.

Zastupuje: A. Burian Brno.

39 Vinterhollerovo nám. 19.

Slavným Patronátom a všetkým cirkvám
uctive odporúčam svoju dielňu
ku stavbe nových

ORGANOV

ktoré zhotovujem vo všetkých rozmeroch a sú-
stavách jako: kuželové, rohové, Mechanicko-
pneumatické, alebo obyčajne zásubkové sys-
témy. Organy mnou stavané vyznačujú sa zvlášte
plnozvučným a ľubezným hlasom. Prijínam opravy
všetkých starších organov. Za solidnú a
dokonalú prácu ručím.

Ceny najľavnejšie.

Ján Drábek a Synovia.

organári.

v Búr. sv. Mikuláši.

Vysvedčenia sú k nahliadnutiu.

15